ИСПРАЋАЈ
ПАТРИЈАРХА
СРПСКОГ
ПАВЛА

Из смрти у живот

IC
XC

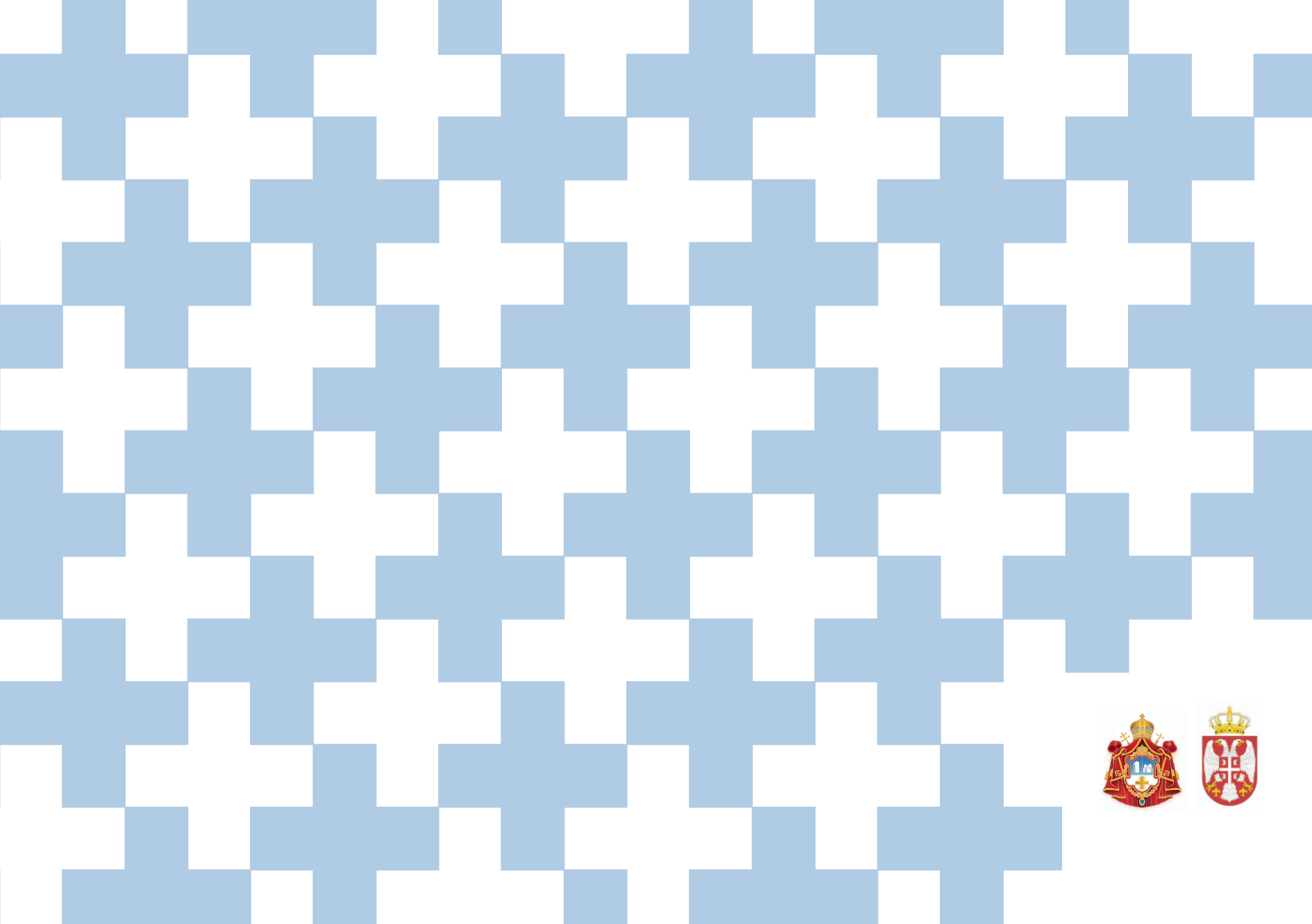

Дани од упокојења блаженопочившег патријарха српског Павла па до последњег тренутка опела испред Храма Светог Саве и сахране у манастиру Раковици, од 15. до 19. новембра овог, 2009. лета Господњег, остаће у памћењу не само стотинама хиљада људи који су се тих дана у београдској Саборној цркви, на улицама престонице и пред Спомен-храмом Светог Саве опростили од почившег Првојерарха него и васколиком Српству.

То су дани у којима је српски народ у јеванђелским врлинама које је својим животом оличавао патријарх Павле препознао своје призвање и све одлике хришћанског етоса које су га кроз историју саздале.

Мада су године у којима се патријарх Павле налазио на трону Светог Саве због ратова, страдања и сиромаштва често личиле на време безнађа, у Књизи народног памћења, крај његовог одра, записано је и следеће: „Милост од Бога била је живети у време вашег земаљског живота." Светлост Васкрсења Христовог – према којој је патријарх Павле водио верујући народ – била је и јесте спасоносни и благотворни лек за сва свенародна и појединачна искушења. Та светлост, чији је живи сведок наш почивши Патријарх, води и све нас *из смрти у живот* (види Јов. 5, 24; ср. 9, 51; 10, 27 – 28; 11, 25 – 26 и др.)

Блаженопочившем патријарху нашем Павлу, свим православним Србима и осталим хришћанима који у њему препознаше лучоношу светлости Васкрсења Христовог – као и свима који у Бога верују и свим људима добре воље који схватају и прихватају његову кратку али мудру поруку *Будимо људи!* – Информативно-издавачка установа Српске Православне Цркве и Министарство верâ Србије посвећују ову скромну књигу молитвеног сећања.

Епископ бачки Иринеј
Министар вера Богољуб Шијаковић

АРХИЕПИСКОП ПЕЋКИ МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ ПАВЛЕ

1914 - 2009

Прво на себи благоверност показа, а потом друге научи, цркве освети, манастире сазда, светитеље у сласт слушајући, јереје штујући, а према монасима гајећи велику смерност и љубав, безнадежним нада, убогим заступник, ништима хранитељ, наге у свој дом уводећи одеваше их, сирочад нахрани, удовице оправда, слепим и хромим и немоћним и глухим и немим ваистину мати постаде.

Свети Сава
Житије Светог Симеона

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ рођен је као Гојко Стојчевић, 11. септембра 1914. године, у славонском селу Кућанци код Доњег Михољца. Рано је остао без родитељâ. О малом Гојку, од његове треће године, бринула је тетка.

НИЖУ ГИМНАЗИЈУ завршио је у Тузли, а вишу у Београду.

После матуре у сарајевској Богословији 1936. године, уписује се на Богословски факултет у Београду, где дипломира 1942. године.

За време Другог светског рата био је вероучитељ у дому за избеглу децу у Бањи Ковиљачи. Августа 1944. године, Гојко је добио туберкулозу. Лекари су предвиђали да му је остало три месеца живота. Излечио се молитвом у манастиру Вујну. У знак захвалности Богу што му је подарио здравље, изрезбарио је крст који се и данас чува у манастиру.

ПОСЛЕ ИСКУШЕНИШТВА замонашен је у овчарско-кабларском манастиру Благовештењу 1948. године, добивши, по Апостолу љубави, монашко име Павле.

ПОСЛЕДИПЛОМСКЕ СТУДИЈЕ на Богословском факултету у Атини похађао је од 1955. до 1957. године.

Од 1949. до 1955. био је сабрат манастира Раче. Школску 1950/1951. годину провео је као наставник призренске Богословије Светих Кирила и Методија. У ЧИН ЈЕРОМОНАХА рукоположен је 1954. године.

ЗА ЕПИСКОПА рашко-призренског изабран је маја 1957. године. Патријарх српски Викентије хиротонисао га је септембра исте године, у београдској Саборној цркви. У трон епископа рашко-призренских устоличен је 13. октобра 1957. године.

У ЕПАРХИЈИ рашко-призренској обнављао је старе и порушене храмове и градио нове. Много се трудио око свештеничког и монашког подмлатка. Непрестано је путовао и служио у свим местима своје Епархије. Посебно се старао о призренској Богословији, где је предавао црквено појање и црквенословенски језик. Као епископ и професор, извео је доста покољењâ нових посленика на њиви Господњој.

КАО АРХИЈЕРЕЈ на Косову и Метохији, у време веома тешко за Србе и Српску Цркву, провео је више од 33 године. О нападима Арбанасâ на имовину Цркве, монахе, свештенике и српски народ, који се под тим притиском исељавао, редовно је обавештавао Свети Архијерејски Синод и Сабор, као и државну власт. И сâм је, са хришћанском смиреношћу и трпељивошћу, подносио вређања и физичке нападе. Сведочио је у Уједињеним нацијама, пред многобројним државницима, о страдању српског народа на Косову и Метохији.

СВЕТИ АРХИЈЕРЕЈСКИ САБОР Српске Православне Цркве, 1. децембра 1990. године, изабрао га је за четрдесет четвртог по реду првојерарха Српске Православне Цркве. Сутрадан, у недељу 2. децембра 1990. године у Саборној цркви у Београду, устоличен је у трон архиепископа пећких, митрополита београдско-карловачких и патријараха српских, а 22. маја 1994. у древни патријарашки трон у Пећкој Патријаршији.

У ВРЕМЕ патријарха Павла обновљено је и основано више епархијâ. Године 1992. обновљена је Богословија Светог Петра Цетињског на Цетињу. Следеће године, почела је са радом Академија Српске Православне Цркве за уметности и конзервацију. Богословски факултет Светог Василија Острошког у Фочи отворен је 1994, а Богословија Светог Јована Златоуста у Крагујевцу 1997. године.

Информативна служба Српске Православне Цркве основана је крајем 1998. године. Настава веронауке у јавно школство Републике Србије враћена је 2001, а Богословски факултет у окриље Београдског универзитета 2004. године.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

http://spc.rs

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ се посебно старао о изградњи заветног храма српског народа, Спомен-храма Светог Саве на Врачару, који је, у његово време, грађевински потпуно довршен.

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ је дао велики допринос јединству Православне Цркве. Сусретао се са васељенским патријархом Вартоломејем I, патријархом московским и све Русије Алексијем II, архиепископом атинским и све Јеладе Христодулом, патријархом Александријским и све Африке Петром VII и другим поглаварима помесних Православних Цркава.

НАДАХНУТ РЕЧИМА Христовим "*Да сви једно буду, као ти, Оче, што си у мени и ја у теби*", септембра 2006. године отворио је заседање Мешовите комисије за богословски дијалог између Православне и Римокатоличке Цркве, чији је домаћин био Београд.

НА СРЕТЕЊЕ Господње, 15. фебруара 1992. године, саборном светом Литургијом, коју су служили патријарх Павле и митрополит новограчанички Иринеј, после више деценија успостављено је потпуно литургијско и канонско јединство Српске Православне Цркве у расејању.

У ЦИЉУ ИСЦЕЉЕЊА раскола у БЈР Македонији, 2003. године, обновљена је Охридска Архиепископија. На заседању Светог Архијерејског Сабора 2005. године патријарх Павле је потврдио избор митрополита велеског и повардарског Јована за архиепископа охридског и митрополита скопског, а затим је издао и Патријарашки и Саборски Томос о аутономији Охридске Архиепископије.

У СУСРЕТИМА са верским поглаварима римокатолика и муслимана, као и непосредним и писаним обраћањима политичким вођама у земљи и свету, у време трагичних ратова на територији бивше Југославије и НАТО–агресије на Србију, патријарх Павле се јеванђелски залагао за мирно и праведно решење сукобâ.

БИО ЈЕ председник Комисије Светог Архијерејског Синода за превод Светог Писма Новог Завета, чији је превод објављен 1984. године, као и председник Комисије Светог Архијерејског Синода за припрему Службеника на српском језику.
У ГЛАСНИКУ, службеном листу Српске Патријаршије, од 1972. године објављује чланке, у облику питањâ и одговорâ, од којих је 1998. године настало тротомно дело *Да нам буду јаснија нека питања наше вере*. Године 1989. објавио је монографију *Девич, манастир Светої Јоаникија Девичкої*. Приредио је више богослужбених књига: *Србљак, Требник, Молитвеник, Допонитељни Требник, Велики Требник* и друге. Веома је заслужан за објављивање капиталног зборника *Задужбине Косова*, по свој прилици најбољег и најобухватнијег дела о нашим светињама и народу на Косову и Метохији и њиховом страдању. За велики допринос богословској науци, Богословски факултет Српске Православне Цркве у Београду доделио му је 1998. године звање почасног доктора богословља.

ПАТРИЈАРХ СРПСКИ ПАВЛЕ био је две године на медицинској нези на Војномедицинској академији у Београду, где је уснуо у Господу 15. новембра 2009. године. Опојан пред Храмом Светог Саве на Врачару са највишим црквеним и државним почастима, – уз учешће Васељенског Патријарха и поглаварâ или високих представника свих Православних Цркава и уз присуство високих делегација Римокатоличке и Јерменске Цркве, Цркава Реформације, Светског Савета Цркава и Конференције европских Цркава, као и Исламске и Јеврејске заједнице, – сахрањен је 19. новембра 2009. у манастиру Раковици надомак Београда.

ПОМЕН У ПАТРИЈАРАШКОМ ДВОРУ

15. новембар 2009.

Испусти свој пребожаствени дух и усну у Господу.

Свети Сава
Житије Светог Симеона

И ово је био почетак неисказаних Божјих судова.

Теодосије Хиландарац
Житије Светог Саве

Заїрлимо овај свештени ковчеї у коме је ризница Божјих чудеса.

Григорије Цамблак
Житије Светоі Стефана Дечанскоі

БДЕЊЕ У САБОРНОЈ ЦРКВИ

15 – 19. новембар 2009.

И после тоїа, преподобно тело њеїово узевши, са чашћу постависмо їа посред цркве, као што је обичај.

Свети Сава
Житије Светоі Симеона

Многим изливањем суза и надгробним псалмима, ако и пре њих од анђела опојаноме оцу одадоше пошту.

Теодосије Хиландарац
Житије Светог Петра Коришког

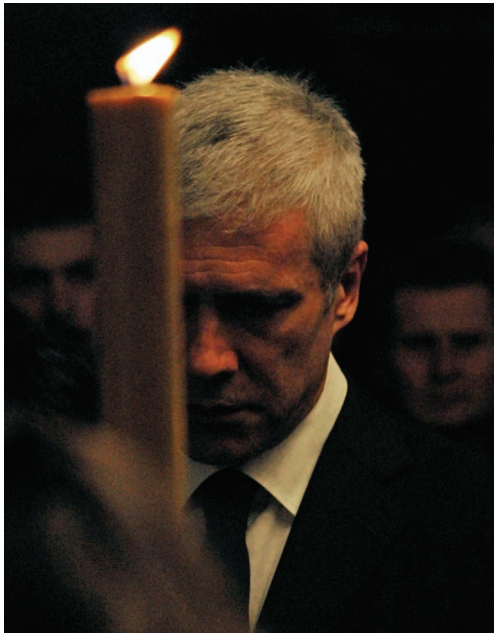

Чувши за то сви стадоше долазити да се дивљаху просветљености лица његова.

Свети Сава
Житије Светог Симеона

И часно и преподобно лице његово са страхом целиваше.

Теодосије Хиландарац
Житије Светог Петра Коришког

Сети се нас који смо остали после тебе!

Из Књиге народног памћења
крај патријарховог одра

Изљубимо прси,
ризницу многих добара

Григорије Цамблак
Житије Светог Стефана Дечанског

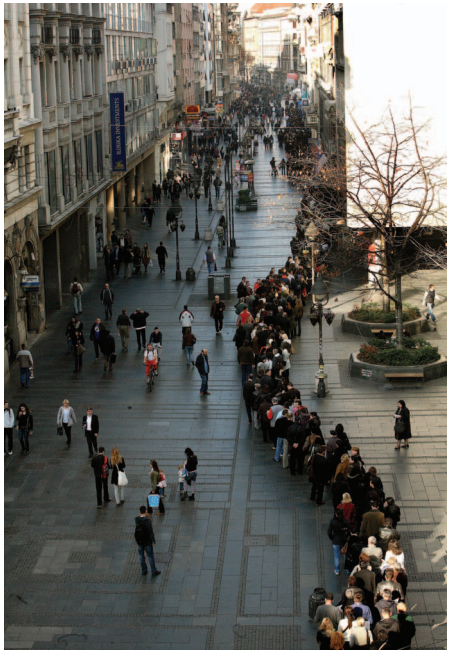

А ти нас надзиравај одозго,
о божаствени и светли војниче.

Григорије Цамблак
Житије Светог Стефана Дечанског

Хвала за све, моли се за све нас. Хвала Богу што смо били твоји.

Из Књиге народног памћења
крај патријарховог одра

СВЕТА ЛИТУРГИЈА

19. новембар 2009.

Када се свршила јутрења и када су се сабрали безбројни монаси, почеше часно појати уобичајене песме око преподобноīа тела, и извршише речено: "Они који се боје Господа, славе īа".

Свети Сава
Житије Светоī Симеона

А када у страшни дан суда и светлије од сунца засијаш, сабраћеш нас који смо се назвали стадо твоја манастира, и показавши Боју судији, испустићеш онај блажени глас: „Ево ја сам и деца коју ми даде Бог".

Григорије Цамблак
Житије Светог Стефана Дечанског

Ми који Херувиме
тајанствено
изображавамо...

... и Животворној Тројици
Трисвету песму певамо...

... сваку сада животну бриґу оставимо.

Као они који ће примити Цара свих...

... Анђелским Силама невидљиво праћеноја...

...Алилуја, Алилуја, Алилуја.

СРПСТВО ИСПРАЋА СВОГ ПАТРИЈАРХА

19. новембар 2009.

Као што прекрасни Јосиф узе из Египта тело оца своја Јакова и пренесе ја у земљу обећану, тако и ови богољубиви и благообразни синови његови са свом државом примише ја, радошћу радујући се и весељем веселећи се, сами носећи пречасно тело оца своја.

Свети Сава
Житије Светог Симеона

1914
ПАВЛЕ
ПАТРИЈАРХ
2003

DOMAĆA
JELA

ZVEZDE RUSKO

BG-444271

WASH
WASH

ZEDER
ZEDER

И плачи опет, Бели Граде, потамнелост своју,
Вођа народа као цвет процвета и отпаде,
Јер и земља са тобом заједно рида.

Константин Философ
Житије Светог Деспота Стефана

Telenag

NBG Bank

MENJAČNICA
PANTER
i'm lovin' it
Zeleni Venac
MENJAČNICA
PANTER

Патријарх српски Павле
1914 – 2009.

Eurobanke!

ОПЕЛО

19. новембар 2009.

И тако многи народи тада дођоше да му се поклоне и да га са великом почашћу пољу.

Свети Сава
Житије Светог Симеона

Отњени литурги пред свештеним жртвеником Божјим, духоносац, он је сабрао у себи, како је некада свети Григорије Ниски рекао за Мелетија Антиохијскога, „Давидову кротост, Соломонову разборитост, Мојсијеву доброту, Самуилову правичност, Јосифову целомудреност, Данилову мудрост, Илијину ревност за веру и девственичку чистоту Јована Богослова". Браћо Срби, мирне душе можете да кажете за свог уснулог Патријарха: „Такав нам архијереј требаше - свет, незлобив, непорочан" (Јевр. 7, 26), достојан наследник Светога Саве.

Патријарх васељенски Вартоломеј - Беседа на опелу новопрестављеном Патријарху српском Павлу

На блаженоī сūомена Пашријарху Павлу исūуњује се ријеч коју је он сам изīоворио за друīе: „Кад се човјек роди цио свијеш се радује а само он ūлаче. Али ūреба живјеūи ūако да када се он уūокоји цио свијеш ūлаче а само се он радује.“ И заисūа, да овај Божји човјек Павле није живио досūојно своī људскоī и хришћанскоī звања, како би се моīло доīодиūи да оваква и оволика ūуīа ūрожме овај милионски īрад, и шире од њеīа? Шūо је још чудније, свеūрожимајућа ūуīа, није обично ūуīовање за īубиūком некоī ко нам је мио и драī, неīо већ сада и овдје ūосūаје радосна ūуīа. Туīа –јер ūредсūавља расūанак и īубиūак; радосū – јер осјећамо и знамо да онај коīа īубимо и који одлази осūаје са нама и међу нама ūосūајући још ūрисуūнији Духом Свеūим неīо шūо је био док је ūјелесно са нама живио и међу нама ходио.

Митрополит Амфилохије – Беседа на опелу новопрестављеном Патријарху српском Павлу

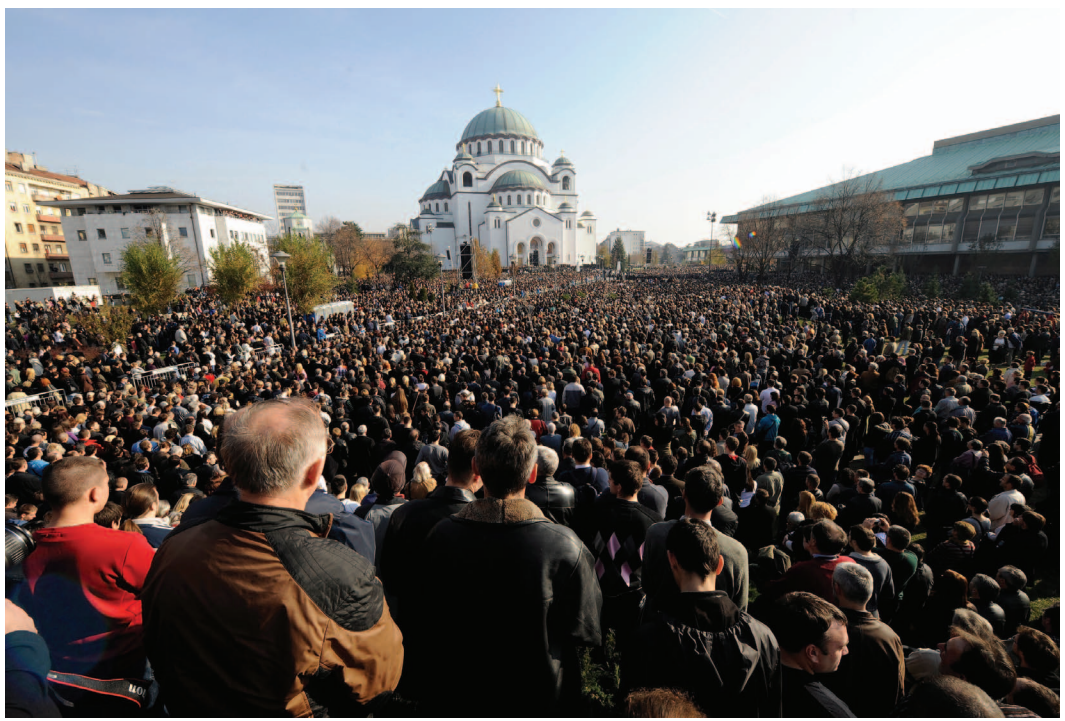

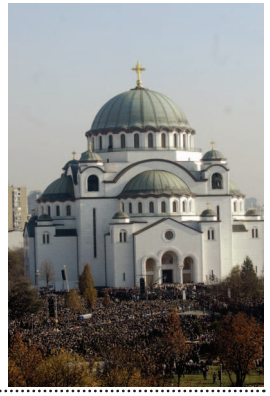

Делим мишљење грађана Србије и изражавам захвалност Патријарху Павлу што је увек постојао и постоји испред свих нас својим делом и речима да увек будемо људи и да никада на зло других не одговарамо злом у себи. Покој му души.

Борис Тадић, председник Републике Србије,
реч на опелу Патријарху српском Павлу

ПОГРЕБЕЊЕ

19. новембар 2009.

И са великом почашћу положише га у овој светој цркви, у одређени му гроб, који блажени раније сам себи беше начинио.

Свети Сава
Житије Светог Симеона

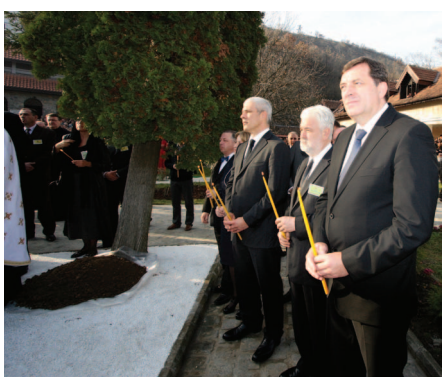

Еда би се опет саставили,
и видели се опет,
љубављу се опет сјединили
у самом Христу Богу нашем,
Коме слава са Оцем
и са Светим Духом
у бескрајне векове, АМИН.

Свети Деспот Стефан Лазаревић
Слово љубве

Од 15. до 19. новембра 2009. године у величанственом испраћају блаженопочившег патријарха српског Павла у светлост Царства Небеског учествовало је око милион душа из Србије, Републике Српске, Црне Горе и свих крајева света. У историји српског народа био је то најмасовнији испраћај. Србија је прогласила три дана жалости (16-18. новембар) и један нерадан дан (19. новембар), Република Српска дан жалости и нерадан дан (19. новембар); дан жалости посебно су прогласили град Београд и општина Андријевица (19. новембар).

У испраћају су учествовали представници свих помесних Православних Цркава. Од предстојатеља сестринских православних Цркава на заупокојеним богослужењима су чинодејствовали **Васељенски патријарх Вартоломеј**, патријарх **румунски Данило**, **архипископ Тиране и све Албаније Анастасије**, као и **архиепископ прашки и митрополит чешких земаља и Словачке Христофор**.

Молитве за покој душе нашег патријарха узнели су и архиепископ филипопољски Нифонт (**Антиохијска Патријаршија**), митрополит капитолијадски Исихије (**Јерусалимска Патријаршија**), митрополит мински Филарет и архиепископ берлински Марко (**Московска Патријаршија**), митрополит видински Доментијан (**Бугарска Патријаршија**); митрополит зугдидијски Герасим (**Грузијска Патријаршија**), митрополит Пафоса Георгије (**Кипарска Архиепископија**), митрополити еласонски Василије и димитријадски Игнатије (**Грчка Православна црква**) архиепископ Бјалистока и Гдањска Јаков (**Пољска Православна Црква** и епископ Квебека Иринеј (**Америчка Православна Црква**). Свештену општину **Свете Горе Атонске** представљао је архимандрит Гаврило, игуман манастира Пантократора.

Опело новопрестављеном патријарху Павлу, пред Споменхрамом Светог Саве служили су **архијереји Српске Православне Цркве**, са многобројним свештенством.

У делегацији **Римокатоличке Цркве**, коју је предводио кардинал Анђело Содано, били су надбискуп Орландо Антонини, папски нунције у Београду, надбискуп Марин Сракић, председник Хрватске бискупске конференције, надбискуп Станислав Хочевар, председник Бискупске конференције Светог Ћирила и Методија и други.

Конференцију Европских Цркава представљао је генерални секретар Колин Вилијамс, а присутни су били и бискупи **Цркава реформације** у Србији, као и највиши представници Исламске и Јеврејске заједнице у Србији.

Заједно са **државним врхом Србије**, на челу са Председником Републике Борисом Тадићем, председницом Народне скупштине Славицом Ђукић-Дејановић, премијером Мирком Цветковићем и свим члановима Владе, испраћају патријарха Павла су присуствовали председник **Црне Горе** Филип Вујановић, председник **Македоније** Ђорђе Иванов; из **Босне и Херцеговине**: председавајући Савета министара Никола Шпирић, председавајући Представничког дома Милорад Живковић; из **Републике Српске**: председник Рајко Кузмановић, председник Владе Милорад Додик и председник Народне скупштине Игор Радојичић; потпредседник **Бугарске** Ангел Марин, министар иностраних послова **Кипра** Маркос Киприану; заменик министра иностраних послова **Грчке** Димитрис Друцас, заменик министра иностраних послова **Јерменије** Карина Казианин, изасланик председника **Русије** Георгије Полтавченко, министар у Влади **Словеније** Бошт̄јан Жекш и специјални изасланик генералног секретара **Уједињених Нација** Ламберто Заниер.

Приређивачи ове књиге молитвеног сећања захваљују сарадницима и ауторима текстова и фотографија.

Фото албум
Испраћај патријарха српског Павла
ИЗ СМРТИ У ЖИВОТ (Јн. 16,24)

Издавачи:
Информативно-издавачка установа Српске Православне Цркве
Министарство вера Републике Србије

За издаваче:
Епископ бачки др Иринеј
проф. др Богољуб Шијаковић

Фотографије:
Информативна служба Српске Православне Цркве
Фонет
Блиц
Политика

Штампа:
Гласник, Београд

Тираж
20.000

Примерци ове
публикације
нису за продају

у Београду,
децембар 2009.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

271.222(497.11)-726.1:929 Павле, српски патријарх(084.12)
77.041.5(497.11)"2009"(084.12)

Из смрти у живот : [фото албум : испраћај патријарха српског Павла]. - Бесплатно изд. - Београд : Информативно-издавачка установа Српске православне цркве : Министрство вера Републике Србије, 2009 (Београд : Гласник). - 79 стр. : фотогр. ; 25 x 18 cm

Кор. насл. - Тираж 20.000. - Стр. 3: [Предговор] / епископ бачки Иринеј, Богољуб Шијаковић.

ISBN 978-86-7758-018-6 (СПЦ)
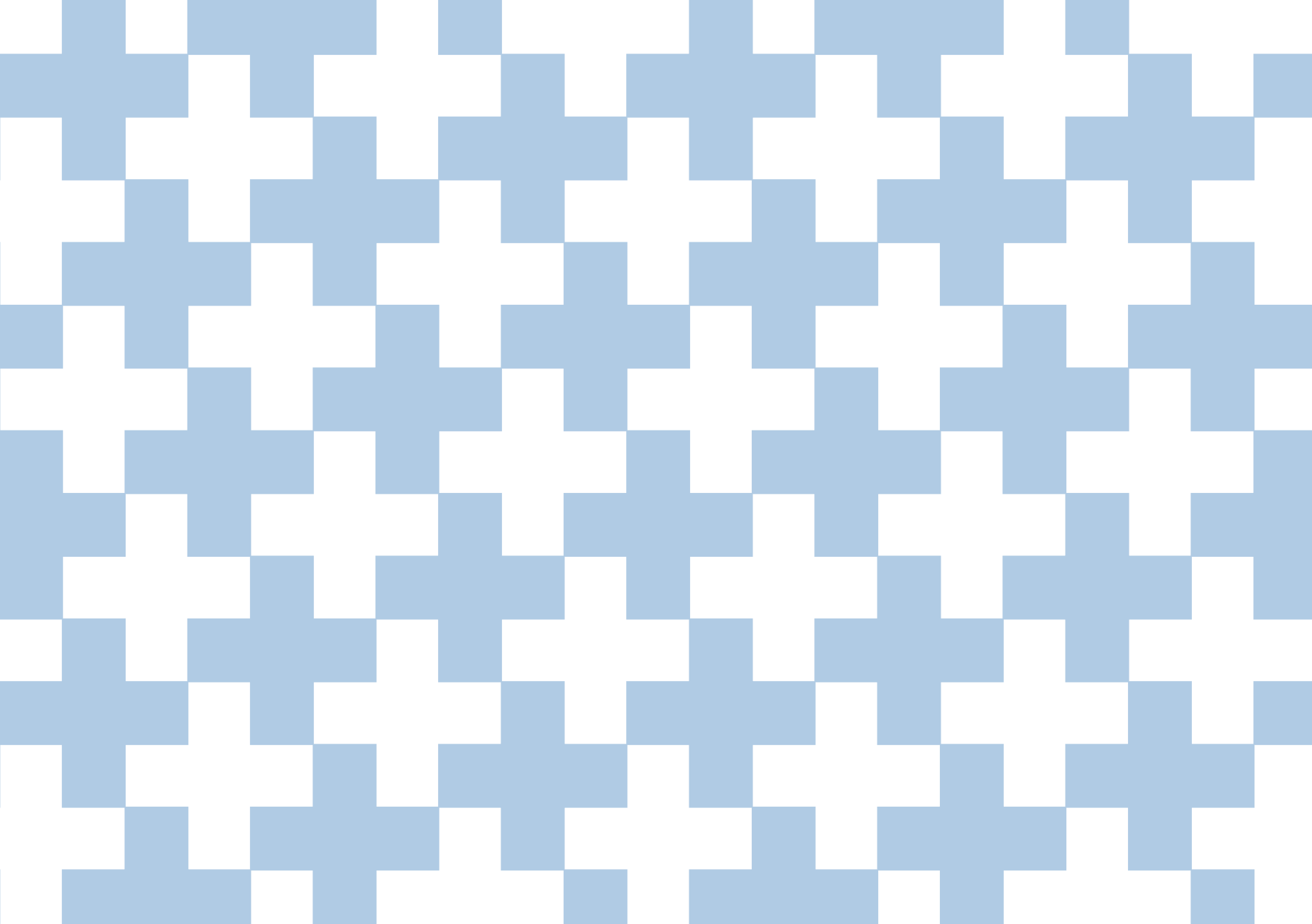
а) Павле, српски патријарх (1914-2009) - Албуми
COBISS.SR-ID 172020748